

Til Cavlingkomiteen: Indstilling af Mathias Blædel, Thomas Arent, Henrik Jensen og Magnus Mio

Det er ikke hver dag, at journalistik bidrager med så væsentlige oplysninger, at dele af Danmarkshistorien skal skrives om.

Men det skete med Frihedsbrevets afsløringer om *Mærsk Møllers hemmelighed*.

Den ukendte danske våbeneksport for milliarder af nutidskroner, de hemmelige forbindelser til den amerikanske efterretningstjeneste CIA og den personlige involvering fra Mærsk Mc-Kinney Møller, landets største erhvervsmand i nyere tid, havde ikke set dagens lys, hvis det ikke var for Frihedsbrevets journalisters ihærdige indsats.

Gennem myreflittig research i et omfangsrigt og svært tilgængeligt materiale fra Rigsarkivet og nøje granskning af hidtil hemmeligholdte dagbøger fra en våbenhandler har journalisterne føjet nye lag til historien om Danmarks våbeneksport.

Afsløringerne gjorde op med myten om, at Danmark i efterkrigstiden og under Den Kolde Krig ikke var en nation, der eksporterede våben. Selvom fortællingen har hersket i mere end 70 år, så er det langt fra sådan, det forholder sig.

For det Mærsk-ejede datterselskab Dansk Industri Syndikat, populært kendt som Riffelsyndikatet, solgte våben i den helt store skala.

Den amerikanske efterretningstjeneste CIA tegnede sig via en dækvirksomhed for en stor del af omsætningen, og våbnene fandt vej til flere af USA's kontroversielle krige, herunder Vietnam-krigen og flere kupforsøg i Latinamerika i 1950'erne, der senere har vist sig at have tydelige spor til CIA.

Hidtil hemmeligholdte dagbøger fra en af Riffelsyndikatets største våbenhandlere bidrog til, at Frihedsbrevet kunne koble selveste Mærsk Mc-Kinney Møller til våbenhandler med kontroversielle lande og regimer, der i nogle tilfælde slog deres egen befolkning ihjel.

Han havde som bestyrelsesmedlem, aktionær og senere formand i selskabet det afgørende og sidste ord i flere af de opsigtsvækkende våbenhandler, ligesom han medvirkede til at presse det officielle Danmark til at blåstempe disse handler.

De nye oplysninger giver store ridser i lakken i Mærsk Mc-Kinney Møller og rederiets Mærsk Møllers hæderkronede renommé.

Det blev især tydeligt da Mærsk-familien, i form af Ane Mærsk Mc-Kinney Uggla, datter af Mærsk Mc-Kinney Møller, i utvetydige vendinger lagde afstand til Riffelsyndikatet efter afsløringerne.

Ifølge Steen Andersen, seniorforsker ved Rigsarkivet og historiker, skal kapitlet om Danmarks våbeneksport efter Anden Verdenskrig skrives om efter afsløringerne. Han mener

samtidig, at historierne har dokumenteret, at Riffelsyndikatet og dermed Mærsk handlede imod Danmarks udenrigspolitiske interesser.

Journalisternes forbilledlige og vedholdende arbejde har altså ændret på den grundlæggende fortælling om Danmarks våbeneksport, Danmarks forhold til USA og Mærsk Mc-Kinney Møller.

Derfor fortjener Frihedsbrevets journalister årets Cavlingpris.

Med venlig hilsen

Jeppe Findalen, redaktionschef Frihedsbrevet